

TIIVISTELMÄ MUISTIOSTA

Muistion pääasiallinen tarkoitus on arvioida, ovatko SVNL:n kurinpitosäännöt ristiriidassa kilpailulainsäädännön kanssa huomioiden erityisesti jäljempänä tarkemmin yksilöidyt EU -tuomioistuimen ratkaisut.

Muistio ei ole täydellinen/kaikenkattava selvitys kilpailuoikeudesta, eikä se välttämättä kata kaikkia mahdollisia SVNL:n sääntöjen ja kilpailuoikeuden välisiä potentiaalisia tulkintaristiriitoja.

Koska kyse on oikeudellisesta tulkinnasta, muistion laatijan tulkinnat edustavat laatijan parasta käsitystä, mutta on täysin mahdollista, ja juridisen asiantuntija-arvioinnin kontekstissa jopa tavanomaista, että samasta lähdeaineistosta voidaan tehdä eriäviä tulkintoja/johtopäätöksiä.

Muistion laatija ei ole kilpailu- tai urheilu oikeuden erityisasiantuntija, minkä vuoksi on mahdollista, että muistio ei kata täydellisesti kaikkia kilpailu- tai urheilu oikeudellisesti relevantteja kysymyksenasetteluita tai oikeudellisia punnintoja.

Jos asiassa arvioidaan tarpeelliseksi laatia täydellinen kaiken kattava kilpailuoikeudellinen selvitys, SVNL:n tulee harkita lausunnon hankkimista alan erikoisasiantuntijalta.

Muistiossa ei esitetä yksityiskohtaisia toimintasuosituksia, tai yksityiskohtaisia ehdotuksia siitä, miten SVNL:n tulisi menetellä sääntöjä mahdollisesti muutettaessa.

Keskeiset normit

Kilpailulaki

1 §. Lain tarkoitus.

Tämän lain tarkoituksena on terveen ja toimivan taloudellisen kilpailun turvaaminen vahingollisilta kilpailunrajoituksilta. Tätä lakia sovellettaessa on erityisesti otettava huomioon markkinoiden toimintaedellytysten ja elinkeinon harjoittamisen vapauden suojaaminen niin, että myös asiakkaat ja kuluttajat hyötyvät kilpailusta.

3 §. Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen kilpailusääntöjen soveltaminen.

Kun kilpailunrajoitus on omiaan vaikuttamaan Euroopan unionin jäsenvaltioiden väliseen kauppaan, sovelletaan myös Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen [101](#) ja [102](#) artiklan säännöksiä.

4 §. Määritelmät.

Tässä laissa tarkoitetaan: 1) *elinkeinonharjoittajalla* luonnollista henkilöä sekä yhtä tai useampaa yksityistä tai julkista oikeushenkilöä, joka harjoittaa taloudellista toimintaa; 2) *määrävällä markkina-aseamalla* yhdellä tai useammalla elinkeinonharjoittajalla taikka elinkeinonharjoittajien yhteenliittymällä olevaa koko maan tai tietyn alueen kattavaa yksinoikeutta tai muuta sellaista määrävää asemaa tietyillä hyödykemarkkinoilla, joka merkittävästi ohjaa hyödykkeen hintatasoa tai toimitusehtoja taikka vastaavalla muulla tavalla vaikuttaa kilpailuolosuhteisiin tietyllä tuotanto- tai jakeluportaalla.

5 §. Elinkeinonharjoittajien väliset kielletyt kilpailunrajoitukset.

Sellaiset elinkeinonharjoittajien väliset sopimukset, elinkeinonharjoittajien yhteenliittymien päätökset sekä elinkeinonharjoittajien yhdenmukaistetut menettelytavat, joiden tarkoituksena on merkittävästi estää, rajoittaa tai vääristää kilpailua tai joista seuraa, että kilpailu

merkittävästi estyy, rajoittuu tai vääristyy, ovat kiellettyjä. Kiellettyjä ovat erityisesti sellaiset sopimukset, päätökset ja menettelytavat: 1) joilla suoraan tai välillisesti vahvistetaan osto- tai myyntihintoja taikka muita kauppaehtoja; 2) joilla rajoitetaan tai valvotaan tuotantoa, markkinoita, teknistä kehitystä taikka investointeja; 3) joilla jaetaan markkinoita tai hankintalähteitä; 4) joiden mukaan eri kauppakumppaneiden samankaltaisiin suorituksiin sovelletaan erilaisia ehtoja siten, että kauppakumppanit asetetaan epäedulliseen kilpailuasemaan; tai 5) joiden mukaan sopimuksen syntymisen edellytykseksi asetetaan se, että sopimuspuoli hyväksyy lisäsuoritukset, joilla niiden luonteen vuoksi tai kauppatavan mukaan ei ole yhteyttä sopimuksen kohteeseen.

6 §. Poikkeus kiellosta.

Edellä 5 §:ssä säädetty kielto ei kuitenkaan koske sellaista elinkeinonharjoittajien välistä sopimusta, elinkeinonharjoittajien yhteenliittymän päätöstä tai elinkeinonharjoittajien yhdenmukaistettua menettelytapaa tai sellaista sopimusten, päätösten tai yhdenmukaistettujen menettelytapojen ryhmää, joka:1) osaltaan tehostaa tuotantoa tai tuotteiden jakelua taikka edistää teknistä tai taloudellista kehitystä;2) jättää kuluttajille kohtuullisen osuuden näin saatavasta hyödystä;3) ei aseta asianomaisille elinkeinonharjoittajille rajoituksia, jotka eivät ole välttämättömiä mainittujen tavoitteiden saavuttamiseksi; ja4) ei anna näille elinkeinonharjoittajille mahdollisuutta poistaa kilpailua merkittävältä osalta kysymyksessä olevia hyödykkeitä.

7 §. Määräävän markkina-aseman väärinkäyttö.

Yhden tai useamman elinkeinonharjoittajan tai elinkeinonharjoittajien yhteenliittymän määräävän markkina-aseman väärinkäyttö on kiellettyä. Väärinkäyttöä voi olla erityisesti: 1) kohtuuttomien osto- tai myyntihintojen taikka muiden kohtuuttomien kauppaehtojen suora tai välillinen määrääminen; 2) tuotannon, markkinoiden tai teknisen kehityksen rajoittaminen kuluttajien vahingoksi; 3) erilaisten ehtojen soveltaminen eri kauppakumppanien samankaltaisiin suorituksiin kauppakumppaneita epäedulliseen kilpailuasetelmaan asettavalla tavalla; tai 4) sen asettaminen sopimuksen syntymisen edellytykseksi, että sopimuspuoli hyväksyy lisäsuoritukset, joilla niiden luonteen vuoksi tai kauppatavan mukaan ei ole yhteyttä sopimuksen kohteeseen.

Kilpailulain 3 §:ssä viitatu SEUT 101 ja 102 artiklat ovat sisällöltään seuraavat:

101 artikla.

(aiempi EY-sopimuksen 81 artikla)

1. Sisämarkkinoille soveltumattomia ja kiellettyjä ovat sellaiset yritysten väliset sopimukset, yritysten yhteenliittymien päätökset sekä yritysten yhdenmukaistetut menettelytavat, jotka ovat omiaan vaikuttamaan jäsenvaltioiden väliseen kauppaan ja joiden tarkoituksena on estää, rajoittaa tai vääristää kilpailua sisämarkkinoilla tai joista seuraa, että kilpailu estyy, rajoittuu tai vääristyy sisämarkkinoilla, ja erityisesti sellaiset sopimukset, päätökset ja menettelytavat:

- a) joilla suoraan tai välillisesti vahvistetaan osto- tai myyntihintoja taikka muita kauppaehtoja;
- b) joilla rajoitetaan tai valvotaan tuotantoa, markkinoita, teknistä kehitystä taikka investointeja;
- c) joilla jaetaan markkinoita tai hankintalähteitä;

d) joiden mukaan eri kauppakumppaneiden samankaltaisiin suorituksiin sovelletaan erilaisia ehtoja kauppakumppaneita epäedulliseen kilpailuasemaan asettavalla tavalla;

e) joiden mukaan sopimuksen syntymisen edellytykseksi asetetaan se, että sopimuspuoli hyväksyy lisäsuoritukset, joilla niiden luonteen vuoksi tai kauppatavan mukaan ei ole yhteyttä sopimuksen kohteeseen.

2. Tämän artiklan mukaan kielletyt sopimukset ja päätökset ovat mitättömiä.³ Voidaan kuitenkin julistaa, että 1 kohdan määräykset eivät koske

– yritysten välistä sopimusta tai yritysten välisten sopimusten ryhmää,

– yritysten yhteenliittymän päätöstä tai yritysten yhteenliittymien päätösten ryhmää,

– yhdenmukaistettua menettelytapaa tai yhdenmukaistettujen menettelytapojen ryhmää,

joka osaltaan tehostaa tuotantoa tai tuotteiden jakelua taikka edistää teknistä tai taloudellista kehitystä jättäen kuluttajille kohtuullisen osuuden näin saatavasta hyödystä:

a) asettamatta asianomaisille yrityksille rajoituksia, jotka eivät ole välttämättömiä mainittujen tavoitteiden toteuttamiseksi; b) antamalla näille yrityksille mahdollisuutta poistaa kilpailua merkittävältä osalta kysymyksessä olevia tuotteita.

102 artikla.

(aiempi EY-sopimuksen 82 artikla)

Sisämarkkinoille soveltumatonta ja kiellettyä on yhden tai useamman yrityksen määräävän aseman väärinkäyttö sisämarkkinoilla tai niiden merkittävällä osalla, jos se on omiaan vaikuttamaan jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Tällaista väärinkäyttöä voi olla erityisesti:

a) kohtuuttomien osto- tai myyntihintojen taikka muiden kohtuuttomien kauppaehtojen suora tai välillinen määrääminen;

b) tuotannon, markkinoiden tai teknisen kehityksen rajoittaminen kuluttajien vahingoksi;

c) erilaisten ehtojen soveltaminen eri kauppakumppaneiden samankaltaisiin suorituksiin kauppakumppaneita epäedulliseen kilpailuasemaan asettavalla tavalla;

d) sen asettaminen sopimuksen syntymisen edellytykseksi, että sopimuspuoli hyväksyy lisäsuoritukset, joilla niiden luonteen vuoksi tai kauppatavan mukaan ei ole yhteyttä sopimuksen kohteeseen.

EU -tuomioistuimen ratkaisut, jotka on huomioitu arvioinnissa

- 1) Tuomio - 21/12/2023 - International Skating Union v. komissio
Asia C-124/21 P (<https://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?num=C-124/21>)
- 2) Tuomio 21/12/2023 - European Superleague Company
Asia C-333/21 (<https://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?num=C-333/21>)

Keskeiset voimanostosäännöt:

IPF By-Laws 15.8.: Participating in Non-IPF Events:

Any athlete, coach, referee, or official who competes or participates in an International Powerlifting or Bench Press Event not organised, sanctioned, and approved by the IPF shall not

be permitted to take part in any IPF International, Regional or National Event for a period of 12 months from the date of that non-approved Event. Notwithstanding the above the athlete, coach or official may participate in multi-sport international games, e.g., the Commonwealth Games, the University Games, or the students' international or regional multi-sport games that are not sanctioned by the IPF, however if there is not any athlete or other person participating in such games in any capacity who is serving his/her ineligibility period for a doping offence.

IPF By-Laws 15.4.:Suspension of Federations for Violations of the Constitution and By-Laws;

Any Regional Federation or National Member Federation, which violates the Constitution, By-Laws, or any IPF rules, shall be suspended by the recommendation of the Court of Justice for a period to be decided by the General Assembly. In serious cases the Executive Committee may provisionally suspend the Regional Federation or National Member Federation until the next General Assembly.

SVNL:

Osanotto IPF:n ulkopuolisen, WADAn antidopingsäännöstöön sitoutumattoman liiton tai vastaavan kilpailutoimintaan

2.24.1: SVNL:n toimivallan alaista, näihin kurinpitosääntöihin sitoutunutta urheilijaa, valmentajaa, huoltajaa, tuomaria tai muuta virkailijaa, joka urheilijana tai minä tahansa toimitsijana tai virkailijana ottaa osaa voimanostossa tai sen osalajissa tai näiden kurinpitosääntöjen kohdassa 2.7.2.1 mainitussa muussa voimailulajissa järjestettävään kilpailuun, jonka järjestäjä ei noudata WADAn antidopingsäännöstöä (Code) ja ei täten ole Kansainvälisen Voimanostoliiton (IPF) alainen, järjestämä, tunnustama tai hyväksymä, ei valita osallistumispäivästä alkaen kuluva ja seuraava kahden täyden kalenterivuoden loppuun asti missään ominaisuudessa Suomen maajoukkueeseen.

2.24.2 SVNL:n toimivallan alaisen, näihin kurinpitosääntöihin sitoutuneen urheilijan antidopingsopimus irtisanotaan, jos urheilija ottaa missä tahansa ominaisuudessa toistuvasti osaa yllä tarkoitettuun kilpailuun, jonka järjestäjä ei noudata WADAn antidopingsäännöstöä (Code) ja joka ei täten ole IPF:n alainen eikä sen tunnustama tai hyväksymä. Tämän jälkeen urheilija ei voi tehdä uutta SVNL:n antidopingsopimusta ennen kuin vähintään kaksi vuotta on kulunut siitä, kun urheilijan antidopingsopimuksen voimassaolo on irtisanomisen johdosta päättynyt.

2.24.3 Yllä olevia sääntöjä 2.24.1 ja 2.24.2 sovelletaan myös urheilijaan tai toimitsijaan, joka ei ole aiemmin ollut SVNL:n toimivallan alainen, mutta on siirtynyt Suomen Voimanostoliiton alaiseen toimintaan muusta voimanostoliitosta tai sitä vastaavasta yhteisöstä, joka ei noudata WADAn antidopingsäännöstöä (Code) ja joka ei täten ole IPF:n alainen eikä sen tunnustama tai hyväksymä. Tällaista, muusta edellä tarkoitettua yhteisöstä Suomen Voimanostoliiton alaiseen toimintaan siirtynyttä urheilijaa tai toimitsijaa ei valita maajoukkueeseen seuraavan vuoden loppuun saakka siitä, kun ko. urheilija tai toimitsija on missä tahansa ominaisuudessa ottanut viimeksi osaa tässä säännössä tarkoitetun muun yhteisön kilpailu- tai muuhun toimintaan. Yhdenvertaisuusperiaatteen toteutumisen vuoksi tätä sääntöä sovelletaan, vaikka SVNL:oon siirtynyt urheilija tai toimitsija ei ole ollut SVNL:n toimivallan alainen ottaessaan osaa tässä säännössä tarkoitetun muun yhteisön kilpailutoimintaan.

Urheilun toimintakieltoa koskeva rikkomus (olennaiset sääntökohdat)

”2.7.2 Liiton määräysvallan alainen urheilija tai muu henkilö ei saa ottaa osaa kilpailutapahtumaan, johon osallistuu dopingin vuoksi urheilun toimintakiellossa oleva henkilö. Tätä sääntöä rikkonut urheilija tai muu liiton määräysvallan alainen henkilö määrätään 12 kuukauden pituiseen urheilun toimintakielloon rikkomispäivästä lukien. Toistuvasta rikkomuksesta määrättävän urheilun toimintakiellon pituus on 24 kuukautta kustakin toistuvasta rikkomuksesta erikseen. Jos toistuva rikkomus on tapahtunut ensimmäisestä rikkomuksesta ko. urheilijalle tai muulle henkilölle määrätyn 12 kuukauden urheilun toimintakiellon aikana, tällöin hänelle määrätty 24 kuukauden urheilun toimintakielto lisätään hänelle alun perin määrätyn 12 kuukauden urheilun toimintakiellon loppuun. Toistuvasta rikkomuksesta määrätty 24 kk urheilun toimintakielto lisätään vastaavasti ko. henkilölle aiemmasta toistuvasta rikkomuksesta määrätyn 24 kk urheilun toimintakiellon loppuun, mikäli se ei ole vielä päättynyt. Muussa tapauksessa ko. urheilijalle tai muulle henkilölle määrättävä 24 kuukauden toimintakielto alkaa rikkomuspäivästä.

2.7.2.1 Liiton määräysvallan alaisen urheilijan tai muun henkilön, joka aikoo osallistua sellaiseen voimailulajissa järjestettävään kilpailuun urheilijana tai toimitsijana, joka ei kuulu virallisen, Suomessa SUEKin vastuulla olevan dopingvalvonnan piiriin, on ennen kilpailua henkilökohtaisesti varmistettava, tarvittaessa jälkikäteen todistettavissa olevalla tavalla, ettei kyseiseen kilpailutapahtumaan osallistu minkään virallisen lajiliiton asettamassa urheilun toimintakiellossa oleva henkilö urheilijana, urheilijan tukihenkilönä eikä toimitsijana. Edellä tässä sääntökohdassa mainitulla voimailulajilla tarkoitetaan voimanostoa, painonnostoa, kehonrakennusta, crossfitia ja vahvin mies urheilua.

2.7.2.2 SVNL:n alainen urheilija tai muu henkilö ei voi vedota siihen, ettei hän tiennyt sitä, että tällaiseen, kohdassa 2.7.2 tarkoitettuun kilpailutapahtumaan osallistuu dopingin vuoksi urheilun toimintakiellossa oleva henkilö.”

Johtopäätökset/oikeuslähteiden huomiointi arvioitaessa SVNL:n kurinpitosääntöjä suhteessa kilpailulainsäädäntöön

Kurinpitosääntö kohta 2.24.1.

Sääntökohta käsittelee osallistumisrajoituksen lisäksi seuraamuksena sulkemista maajoukkue toiminnan ulkopuolelle.

EUT:n oikeuskäytännössä on katsottu, että kansalaisuuteen perustuvat maajoukkueeseen valintaa koskevat rajoitukset eivät ole luonteeltaan taloudellista toimintaa, jolloin ne eivät tule arvioitaviksi myöskään kilpailunrajoituksina.

Tässä tapauksessa on kyse muusta kuin kansalaisuuteen perustuvasta osallistumisrajoituksesta. Urheilijan näkökulmasta kansainvälisellä kilpailutoiminnalla ja siten maajoukkueeseen valinnalla voi olla urheilullisten vaikutusten lisäksi olennaisiakin taloudellisia vaikutuksia. Edellä todetusti sulkeminen maajoukkue toiminnan ulkopuolelle vaikuttaa olennaisesti urheilijan halukkuuteen osallistua mihinkään säännössä tarkoitettuun muuhun kilpailutoimintaan ja siten muiden kilpailujärjestäjien mahdollisuuksiin saada kilpailuihinsa osallistujia.

On mahdollista, että sääntö tulisi kilpailuoikeudellisessa arvioinnissa tulkituksi siten taloudelliseen toimintaan liittyväksi, että sitä voidaan arvioida kilpailulainsäädännön perusteella. Ottaen huomioon säännön yhteisvaikutus muiden sääntöjen kanssa sekä sen vaikutus muiden kilpailunjärjestäjien toimintaan (mm. ISU-ratkaisussakin todetulla tavalla), on mahdollista, että sääntö osana kokonaisuutta katsottaisiin kielletyksi

kilpailunrajoitukseksi. Kuten edellä on todettu, rajoituksen ulottuminen voimanostourheilua laajempaan joukkoon urheilulajeja ja -kilpailuja on omiaan aiheuttamaan riskin siitä, että säännön kilpailua rajoittavan vaikutuksen katsotaan olevan suurempi, kuin pelkästään voimanostokilpailujen järjestämistä rajoittavan säännön osalta on asianlaita.

Sääntökohta 2.24.1. määrää sanktioksi antidopingsopimuksen irtisanomisen, mikä tosiasiallisilta vaikutuksiltaan rinnastuu määräaikaiseen kilpailukieltoon.

Lisäksi sääntökohta 2.24.2. rajoittaa SVNL:n toiminnan ulkopuolisesta muusta liitosta toimintaan siirtyvän henkilön osallistumista SVNL:n alaiseen kilpailu- ja maajoukkuetoimintaan.

Viitaten siihen, mitä EUT lausuu ISU -ratkaisun perusteluissaan, säännöt muodostavat kokonaisuuden, jonka voidaan tulevaisuudessa väittää vaikuttavan olennaisesti urheilijan mahdollisuuksiin osallistua kilpaileviin urheilutapahtumiin. Tämä edellä todetusti viitaten erityisesti ISU -ratkaisun perusteluihin rajoittaa kilpailua kielletyllä tavalla suhteessa muihin kilpailujen järjestäjiin, koska se vaikuttaa järjestäjien mahdollisuuksiin saada osallistujia kilpailuihinsa ja siten rajoittaa kilpailua.

Vaikka säännöille on esitettävissä antidoping -tavoitteisiin perustuvia syitä, mainitut antidoping -tavoitteet eivät mahdollista kilpailun rajoittamista viitaten siihen, mitä on EUT on ISU -ratkaisun yhteydessä lausunut säännöistä, joiden voidaan arvioida olevan tarkoitettuja rajoittamaan kilpailua.

Yksittäinen urheilija ei välttämättä voi tehokkaasti vedota kilpailulakiin tai SEUT 101 ja 102 artikloihin henkilökohtaisen osallistumisvapautensa laajuuteen liittyen, mutta jos asia etenee Kilpailu- ja kuluttajaviraston arviointiin tai Markkinatuomioistuimeen ja mahdollisesti Korkeimpaan hallinto-oikeuteen, on täysin mahdollista, että edellä käsitellyt säännöt tulevat tulkituiksi kielletyiksi kilpailunrajoituksiksi niiden edellä kuvatun kilpailunjärjestäjiin ulottuvan vaikutuksen vuoksi.

Urheilun toimintakieltoa koskeva rikkomus (olennaiset sääntökohdat)

”2.7.2 Liiton määräysvallan alainen urheilija tai muu henkilö ei saa ottaa osaa kilpailutapahtumaan, johon osallistuu dopingin vuoksi urheilun toimintakiellossa oleva henkilö. Tätä sääntöä rikkonut urheilija tai muu liiton määräysvallan alainen henkilö määrätään 12 kuukauden pituiseen urheilun toimintakieltoon rikkomispäivästä lukien. Toistuvasta rikkomuksesta määrättävän urheilun toimintakiellon pituus on 24 kuukautta kustakin toistuvasta rikkomuksesta erikseen. Jos toistuva rikkomus on tapahtunut ensimmäisestä rikkomuksesta ko. urheilijalle tai muulle henkilölle määrätyn 12 kuukauden urheilun toimintakiellon aikana, tällöin hänelle määrätty 24 kuukauden urheilun toimintakielto lisätään hänelle alun perin määrätyn 12 kuukauden urheilun toimintakiellon loppuun. Toistuvasta rikkomuksesta määrätty 24 kk urheilun toimintakielto lisätään vastaavasti ko. henkilölle aiemmasta toistuvasta rikkomuksesta määrätyn 24 kk urheilun toimintakiellon loppuun, mikäli se ei ole vielä päättynyt. Muussa tapauksessa ko. urheilijalle tai muulle henkilölle määrättävä 24 kuukauden toimintakielto alkaa rikkomuspäivästä.

2.7.2.1 Liiton määräysvallan alaisen urheilijan tai muun henkilön, joka aikoo osallistua sellaiseen voimailulajissa järjestettävään kilpailuun urheilijana tai toimitsijana, joka ei kuulu virallisen, Suomessa SUEKin vastuulla olevan dopingvalvonnan piiriin, on ennen kilpailua henkilökohtaisesti varmistettava, tarvittaessa jälkikäteen todistettavissa olevalla tavalla, ettei kyseiseen kilpailutapahtumaan osallistu minkään virallisen lajiliiton asettamassa urheilun toimintakiellossa oleva henkilö urheilijana, urheilijan tukihenkilönä eikä toimitsijana. Edellä tässä sääntökohdassa mainitulla voimailulajilla tarkoitetaan voimanostoa, painonnostoa, kehonrakennusta, crossfitia ja vahvin mies urheilua.

2.7.2.2 SVNL:n alainen urheilija tai muu henkilö ei voi vedota siihen, ettei hän tiennyt sitä, että tällaiseen, kohdassa 2.7.2 tarkoitettuun kilpailutapahtumaan osallistuu dopingin vuoksi urheilun toimintakiellossa oleva henkilö.”

Siteerauksen ulkopuolelle jätetty sääntökohta 2.7.1. perustuu välittömästi SUEK:in antidopingsääntöihin, jotka on yhdenmukaistettu WADA:n antidopingsäännösten mukaisiksi. Tältä osin kyse on mm. EUT:n Meca-Medina ja Majcen -ratkaisussa esitetyin perustein säännöstä, joka ei muodosta kiellettyä kilpailunrajoitusta.

Kohta 2.7.2. perustuu osittain IPF säännösten (by-laws) kohtaan 15.8. mutta on sisällöltään yksityiskohtaisempi. Sääntökohta ei saa tukea Maailman- tai Suomen antidopingsäännöistä, joiden nojalla kiellettyä on ainoastaan kurinpitosääntöjen 2.7.1 kohdan mukainen menettely.

Kohta 2.7.2.1. ei saa tukea Maailman- tai Suomen antidopingsäännöistä, joiden nojalla kiellettyä on ainoastaan kurinpitosääntöjen 2.7.1 kohdan mukainen menettely. Myöskään IPF sääntöjen kohta 15.8. ei aseta urheilijalle selonottovelvollisuutta siitä, keitä henkilöitä osallistuu niihin voimanostolajien ulkopuolisiin kilpailuihin, joihin urheilija mahdollisesti osallistuu.

Kohta 2.7.2.2. ei saa tukea Maailman- tai Suomen antidopingsäännöistä, joiden nojalla kiellettyä on ainoastaan kurinpitosääntöjen 2.7.1 kohdan mukainen menettely. Myöskään IPF sääntöjen kohta 15.8. ei tue kohdan 2.7.2.2. sääntöä.

Sääntö on lisäksi ongelmallinen sen vuoksi, että se on ristiriidassa WADA:n ja SUEK:in antidopingsääntöjen kanssa siltä osin, kuin kyse on todistustaakan jakautumisesta. Sääntö ei sanamuotonsa perusteella ole varsinainen antidoping -sääntö, eikä sitä ole säännöstössä otsikoitu doping -rikkomukseksi, mutta säännön sisältö ja sanktio (antidoping -sopimuksen irtisanominen) puoltavat sitä, että todistustaakka tulisi asettaa Suomen antidopingsäännösten kohdan 3.1. mukaisesti, jolloin todistustaakka rikkeestä olisi SVNL:lla.

Ongelma korostuu, kun selvitysvelvollisuus tapahtuman järjestäjän ja siihen osallistuvien henkilöiden asemasta on asetettu urheilijalle, minkä lisäksi sääntöjen mukaan urheilija ei voisi vedota siihen, ettei tiennyt jonkin osallistujan tai järjestäjän olevan urheilun toimintakiellossa.

Viimeksi mainittu kategorinen este tietämättömyyteen vetoamiselle on erityisen ongelmallinen. Yhdessä urheilijalle asetetun todistustaakan kanssa se johtaa tosiasiasa perusoikeusjärjestelmän (erityisesti syyttömyysolettaman) vastaiseen asetelmaan, koska urheilija ei voi lainkaan todistaa tietämättömyyttään, jos siihen vetoaminen on sääntöjen nojalla tehotonta.

Tältä osin ei voida jättää huomiotta Wadan omaa ”Code of Compliance” säännöstöään varten hankkimaa olevaa oikeudellista asiantuntijalausuntoa, jossa on erityisesti kiinnitetty huomiota siihen, täyttääkö Wadan toimintasäännöstö myös Euroopan ihmisoikeussopimuksen 6 artiklan mukaisen oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin edellytykset. Mainituissa asiantuntijalausunnossa todetaan seuraavaa:

- a) Is this procedure satisfactory? It raises a number of questions and reservations, precisely on account of the increased requirements, in respect of the international law on human rights, in the case of judicial proceedings (one must clearly think of Article 6 of the European Convention on Human Rights with regard to a fair trial, as that standard has become universal). - - -

The draft Standard contains provisions that provide significant guarantees for the Signatories, such as:

- A period for contesting the decision;
- Recourse to CAS, an independent and impartial international court, which over its 18 years of existence has acquired indisputable and hardly contested prestige;

- The burden of proof devolves upon WADA, while in the normal procedural rules it devolves upon the applicant (in this particular case, the Signatory) based on the adage actori incumbit probatio. The draft Standard thus favours a quasi-criminal design of sanctions, which implies observance of the presumption of innocence and the rights of defence;

Lausumassa viitataan oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin keskeisesti liittyvän syyttömyysolettaman soveltamisen tärkeyteen. Syyttömyysolettama tekee mahdottomaksi antidopingsääntelyn, jossa todistustaakka olisi asetettu urheilijalle, mikä on huomioitu Maailman- ja Suomen antidopingsäännöissä.

Vaikka kyseessä olevaa sääntöä ei ole otsikoitu antidoping säännöksi tai antidopingrikkomukseksi, sillä on sanamuotonsakin vuoksi sellainen yhteys antidoping -tavoitteisiin, että antidoping sääntöihin liittyviä todistustaakkasääntöjä ei tulisi sivuuttaa.

Lopulta säännön ongelmallisuus liittyy sen ns. kasautumisvaikutukseen. Nyt SVNL:n kilpailutoiminnan ulkopuolisiin muihin kuin voimanostokilpailuihin osallistuvan urheilijan tulisi:

- 1) Itse varmistaa, ettei kilpailuihin osallistu missään roolissa urheilun toimintakiellossa olevia henkilöitä (tätä edellyttäisi myös IPF -sääntö 15.8.), ja tarvittaessa itse todistettava asiointi jälkikäteen
- 2) Jos jälkikäteen ilmenisi, että urheilijan menettelystä/huolellisuudesta riippumatta tapahtumaan olisi osallistunut doping -perusteisen toimintakiellon alainen toimija, urheilija ei voisi vedota siihen, ettei tiennyt asiasta (ankarimman tulkinnan mukaan riippumatta siitä, mitä selvitystoimia urheilija oli tehnyt)

Tosiasiallisesti urheilijan tai edes kilpailunjärjestäjän on mahdotonta millään keinoin varmistua siitä, keitä henkilöitä kilpailijoiden lisäksi tapahtumiin osallistuu esimerkiksi muiden urheilijoiden huoltajina, jolloin selvitysvelvollisuuden täysimittainen täyttäminen ei tosiasiallisesti ole mahdollista. Tähän yhdistettynä mahdottomuus vedota tietämättömyyteen yhdessä selvitysvelvollisuuden kanssa johtaa syyttömyysolettaman vastaiseen mutta myös ns. arkijärjellä ajatellen huonoimmassa tapauksessa ilmeisen kohtuuttomaan lopputulemaan.

Kilpailuoikeudellinen ongelma kuitenkin syntyy siitä, että kaikki edellä mainitut säännöt yhdessä synnyttävät tilanteen, jossa voidaan perustellusti väittää urheilijalle selvästi turvallisimman ratkaisun olevan kieltäytyä osallistumasta kaikkiin sellaisiin kilpailuihin, joissa on olemassa pienikin riski siitä, että urheilija rikkoo käsiteltyjä suhteellisen ankaria sääntöjä. Tämä tukee väitettä, jonka mukaan po. säännöt muodostavat kielletyn kilpailunrajoituksen, koska ilman osallistujia kilpailevat tapahtumajärjestäjät eivät voi järjestää kilpailuja.

Kokoavat havainnot

- 1) Toistaiseksi FPO tai WPC eivät ole osoittaneet aikomuksia esittää väitteitä siitä, että IPF:n tai SVNL:n säännöt rajoittaisivat niiden mahdollisuutta vapaaseen kilpailuun voimanostokilpailujen järjestämisessä
- 2) Julkisuudessa syntynyt keskustelu voi johtaa siihen, että joku taho saattaa sääntöjen kilpailuoikeudellisen oikeellisuuden arvioitavaksi.
- 3) Tällöin on mahdollista, että säännöt edellä lausutuun perusteisiin todettaisiin kilpailulainsäädännön vastaisiksi. Prosessin lopputulosta ja mahdollisten sääntöjä puoltavien argumenttien menestymistä on mahdotonta ennustaa, mutta joka tapauksessa on mahdollista, että prosessi päättyy SVNL:n edun vastaisesti.
- 4) Koska SVNL on IPF:n jäsenenä sitoutunut noudattamaan IPF-sääntöjä, on käytännössä hyvin riskialtista muuttaa sääntöjä siten, että IPF tulkitsisi SVNL:n rikkovan IPF-sääntöjä, koska mahdollinen

sanktio (erottaminen kansainvälisen lajiliiton jäsenyydestä) saattaisi raunioittaa SVN:n toimintaedellytykset.

- 5) Edellä kohdassa 4) lausuttu ei vaikuta sääntöjen kilpailuoikeudelliseen arviointiin, jos joku tahoo saattaa sitä koskevan prosessin vireille, mutta se vaikuttaa SVN:n käytännön mahdollisuuksiin reagoida mahdolliseen ristiriitaan sääntöjen ja kilpailuoikeudellisten normien välillä
- 6) Se seikka, että Urheilun oikeusturvalautakunta ei ole todennut sääntöjen oikeudenvastaisuutta, ei vaikuta ratkaisevasti mahdolliseen kilpailuoikeudelliseen arviointiin, koska Urheilun oikeusturvalautakunta ei ole arvioinut asiaa kilpailevan tapahtumajärjestäjän toimintamahdollisuuksien rajoittumisen osalta
- 7) On syytä arvioida muutostarpeita myös siltä osin, kuin ne ovat edellä esitetyllä tavalla Euroopan ihmisoikeussopimuksen 6 artiklan mukaisen syyttömyysolettaman vastaisia
- 8) Tarkoituksenmukaista saattaa olla arvioida myös sitä, onko kilpailun rajoittamiseen liittyvät näkökulmat/mahdolliset ristiriidat huomioiden tarpeen rajoittaa osallistumisoikeutta laajemmalti tai yksityiskohtaisemmin, kuin mitä on välttämätöntä IPF -säännöistä seuraavien velvoitteiden täyttämiseksi ja IPF:n mahdollisesti langettamien sanktioiden välttämiseksi